

Veldwaarnemingen CXIV

Verzameld door Henk J. Lichtenbeld

Geelsnavelduiker. 21-3-80 1 ex. op Spiegelplas bij Nederhout den Berg, reeds enkele weken aanwezig (J.H. Beijer)

Parelduiker. 27-10-79 1 ex. bij het Kamp, plassen en kleigaten bij Maaspolder tussen Rhenen en Ingen (B.J. Budding); 24-11-79 1 ex. r.N. Zuidpier, IJmuiden (M. v. Lokven, P. Smit, G. Groot Koerkamp); 5-12-79 1 ex. Brouwersdam, zeezijde (W. Hamelinck, L. Bekaert); 16-12-79 1 ex. Grevelingen (VWG Gent, med. L. Bekaert); 23-12-79 1 ex. paal 19 Noordzeestrand, Texel (M. v.d. Laan, J.Ch. Boshuizen); 30/31-12-79 en 1-1-80 1 ex. Hoornse Plas t.Z. van Groningen (A.H. Bulthuis); 25-2-80 t/m 1-3-80 1 ex. grindgat, Ool-Herten (P. Verbeek, R. Cuypers, F. Schepers, e.a.).

Dodaars. 17-10-79 20 à 30 ex. stuwmeer, Kerkade (F. Schepers); 19-1-80 10 ex. Westerschelde. Dow Chemical (M. Reygaert, med. L. Bekaert); 20-1-80 1 ex. op slik Westerschelde, Dow Chemical (P. van Sanden, L. Sagaert, H. Evrard, L. Bekaert).

Noordse Pijlstormvogel. 24-11-79 1 ex. r.Z. Zuidpier, IJmuiden (M. van Lokven, P. Smit, G. Groot Koerkamp).

Noordse Stormvogel. 8-5-79 1 ex. boven strand, Vlieland (H.S. Lichtenbeld); 9-7-79 ca 100 ex. 20 zeemijlen t.W. van vuurtoren van Texel (J.Ch. Boshuizen); 10-9-79 idem aldaar (idem); 11-7-79 ca 75 ex. 30 zeemijlen NNW van vuurtoren Texel (idem); 12-7-79 ca 25 ex. aldaar (idem); 17-7-79 2 ex. op Noordzee ca 4 mijl t.N. van Terschelling thv het midden van het eiland (D. van Smeerdijk); 16-9-79 2 dode ex. strand, Terschelling, tussen pl. 19 en 20 (echtp. H. Stel); 8-11-79 ad. ex. foer. tussen pieren van IJmuiden (J.Ch. Boshuizen); 24-11-79 1 ex. r.Z. Zuidpier, IJmuiden (M. van Lokven, P. Smit, G. Groot Koerkamp); 19-10-79 1 ex. W.pl. 17 Noordzeestrand, Terschelling (F. Schepers, R. Foppen, J. Knibbeler); 21-10-79 idem aldaar (idem); 30-12-79 dood ex. strand Buren, Ameland, in verre gaande staat van ontbinding (M. van der Tol); 2-1-80 1 ex. r.Z. Zuidpier, IJmuiden (M. van Lokven, G. Groot Koerkamp); 12-2-80 1 ex. langs Overijssels kanaal, thv. Daarlerveen, gem. Hellenoord (E.R. ter Braak); 16-2-80 1 dood ex. strand Brouwershavense Gat nabij Scharendijke (H.A. Heesen, I.W. Vergeer).

Kuifaalscholver. 17-10-79 1 ex. Flevocentrale, O. Flev. (E.W. Kleine, A. van Ooyen); 22-12-79 juv. ex. haven, IJmuiden (F. Ellenbroek, M. van Lokven, G. Groot Koerkamp); 27-12-79 1 ex. Zuidpier, IJmuiden (W. Heermans); 4-1-80 2 ex. aldaar (R. Zijl, B. Visser, H. Brouwer); 26-1-80 sub. ad. ex. tussen pieren van IJmuiden (F. Ellenbroek, G. Groot Koerkamp).

Purperreiger. 18-3-79 1 ex. Bosjes van Robertson, Maarssen (R. van Beusekom, H.S. Lichtenbeld); 8-4-79 1 ex. Braakman Noord, West-Zeeuwsch Vl. (H. Castelijns, M. Ysebart e.a.); 9-4-79 1 ex. grindgat, Oost-Maardland (R. Schols, J. Knibbeler, R. Foppen, W. Ganzvles); 13-4-79 1 ex. neerstrijkend in Blauwe Reigerkolonie aan Lingedijk bij Heukelum (G.H. van Leeuwen); 26-4-79 1 ex. dijksloot, tussen Blokzijl en Blankenheim (C. Dokter); 15-5-79 1 ex. Veluwemeer 1 km N. van Elburg, Drontemeer (F. Westerink); 24-5-79 1 ex. in riet begin Oostvaardersdijk Z. Flev. (N. Shillcock); 12-8-79 1 ex. in griendhoofd perceel, O. Flev. (T. & J.B.H. Stok); 1 ex. Oostvaardersdijk bij de Blocq van Kuffeler (idem); 31-8-79 1 ex. Bleiswijk (E. van Gijzen, J.P. van Ardenne); 5-9-79 1 ex. Lauwersmeer (W. Heermans); 9-9-79 ad en

juv. ex. in weiland bij Twaalfmorgen, thv Haastrecht (M. Drummen); 14 en 29-9, 1, 12 en 13-10-79 1 ex. Broekpolder e.o., Vlaardingen (H. Dijkshoorn, E. Spanjersberg, R. & W. Breedveld); 23-9-79 1 ex. vliegend tussen Oude Tonge en de Grevelingendam, Goeree-Overflakkee (H.H. Harmsen); 10-11-79 1 ex. Broekpolder, Vlaardingen (W. Breedveld); 15-4-80 6 ex. Bethunepolder, Maarsse (P. Slot).

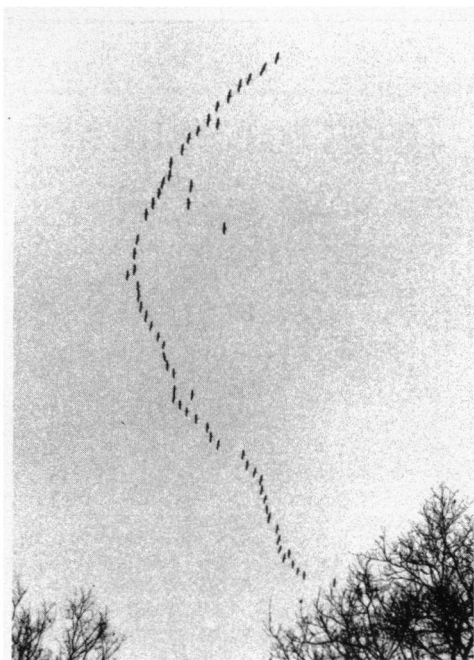
Grote Zilverreiger. 23-3-80 1 ex. overvl. Knardijk, Flevopolders (Nico & Anke de Bruin).

Kleine Zilverreiger. 4-6-79 1 ex. Braakman Noord, West-Zeeuwsch Vl. (H. Castelijns); 22-7-79 1 ex. Knardijk, Z. Flev. (W. ten Have); 11-8 en 18-8-79 1 ex. recreatiepark Buitenweg de Leyens, Zoetermeer (P.A. van Wely); 12-8-79 ex. bij obs.-hut Knardijk, Z. Flev. (T. & J.B.H. Stok); 23 t/m 29-8-79 ex. noordelijke Slufterplas, Texel (A. Sprang, T. & J.B.H. Stok). Zat daar reeds van eind juli.

Zwarte Ooievaar. 12-8-79 1 ex. cirk. boven Lauwersmeer bij Lauwersoog (echtp. H. Stel); 14-8-79 juv. ex., Maasbracht (M.H. Vossen); 15-8-79 juv. ex. rondlopend op land, Oosterhesselen Dr. (J. de Groot); 20-8-79 ex. vliegend r.NO boven Lelystad (H.J. Bos); 21-8-79 ex. langs Varelslweg, gem. Nunspeet (K. Dansen); 23-8-79 juv. ex. op slaapplea in boom tussen Oosterhesselen en Meppen D. (F. Kleinjan); 24-8-79 foer. in weiland aldaar (idem); 1-9-79 ex. achter TT baan, Assen (H. Feenstra); 11-9-79 overvl. ex. 5 km NO van Lelystad (C. Gaasenbeek); 15-9-79 ex. halverwege Midwolda en Nieuwolda (A.B. Woldering).

Zomertaling. 22-2-80 ♂ in geul 24, AW duinen (J.H. Beijer); 21-3-79 2 ♂♂ en 2 ♀♀ in sloot bij Naardermeer (idem); 16-3-79 ♀ en ♂ Groede, gem. Oostburg (E. Marteinj).

Kraanvogel. 10-3-79 19 ex. r.N. te Baak (G.J. van Nie); 11-3-79 6 ex. r.NO boven Wageningse Binnenveld, Wageningen (S.R. Kleinpaste); 15-3-79 1 ex. r.NO boven 'De Schulp', O.Flev. (NJN-VWG, med. G. Groot Koerkamp); 26 ex. te 15.45 uur en 47 ex. te 17.30 uur r.NO Brunsummerheide (F. Schepers); 17-3-79 1 ex. Vossemeerdijk, O.Flev. (L. Groeneveld); 8-4-79 1 ex. zeereep Wassenaar r.N (R. Jeltens, F. v.d. Meer e.a.); 11-4-79 juv. ex. kwelder achter Ferwerd (T. Sevenster); 6 ad. ex. r.NO Wapse Dr. (J. Apperloo, N. v.d. Ham); 12-4-79 6 ex. bij Tollebeek, NOP (M. de Jong); 21-4-79 1 ex. r.ZW boven de Kmoensberg, Texel (J.Ch. Boshuizen); 25-4-79 1 ex. r.Z. boven Eierlandse Duinen, Texel (idem); 7-5-79 1 ex. r.N Brandt, Stevensweert (P. Verbeek); 22-5-79 1 ex. overvl. r.O Kraloer Heide, gem. Ruinen (R. Schuurkes); 24-5-79 8 ex. boven camping 'Schaarsbergen', Arnhem r.N (K. Starink, Cisca Vreven); 25-5-79 1 ex. in weiland, Winterswijk (NJN VWG, med. G. Groot Koerkamp); 16-10-79 ca 100 ex. overvl., 's Grave-land (J. Daams); 22-10-79 ca 40 ex. r.ZW bij Binglelade L. (T. Lendfers); 16-12-79 6 ex. Grootte Peel, Kokmeeuwenweg (F. & M. Helmig); 9-2-80 1 ex. foer. omg. 't Veld, Niedorp (O.W. Zijlstra, N. Schouten) later r.NW; 10-2-80 1 ex. in Leyerpolder t.Z.v. Nieuwe Niedorp, later r.ZW (O.W. Zijlstra); 2-3-80 5 ex. landgoed Verwolde r.N, Laren Gld. (Mevr. M. Boekel-Betz); 16-3-80 1 ex. stroomgebied Westwoldse Aa, Blijham, gem. Bellingwoude (H. Begeman); 19 en 20-3-80 40 à 45 ex. tussen Cranendonck en Grootte Heide bij Soerendonck, gem. Maarheeze (P.A. Slim, P. Oosterveld, M. Starink); 20-3-80 ca. 200 ex. laag langs Danikerbos bij Geleen r.NO (H.L.T. Koks); 280 ex. De Banen,

Zeenestig Kraanvogels over Aalten, richting noordoost, 23 maart 1980.
Foto: D. Moerbeek.

ZO v. Nederweert (R.H. Bossong, Th. Lammers); 180 ex. De Rips, ZO v. Nederweert (R.H. Bossong); 21-3-80 80 ex. aldaar (H. de Boer); 22-3-80 3 ex. De Banen, ZO v. Nederweert (Th. Lammers, R.H. Bossong); nog 39 ex. De Rips, ZO v. Nederweert (R.H. Bossong); 52 ex. + 16 ex. t. ZO v. Bergen L, later hoog NO (J.J. Schilham); 23-3-80 2 ex. op bouwland Zuiderweg, Kerkenveld Dr. (B. Koster); 66 ex. te Aalten r.NO, zie foto (D. Moerbeek).

Klein Waterhoen. 3-4-80 1 roep. ex. Westerplas, Schiermonnikoog (P. Smit).

Waaierstaartrietzanger. 26-8-79 zangpost Westgeul, Braakman (L. Bekaert).

Azuurmees. Waarneming van 15-1-79 in NOP, blz. 109, is niet door CDNA aanvaard.

Grauwe Gors. 31-3-80 2 ex. zingend Binnenkwelder, Schiermonnikoog (P. Smit).

Ortolaan. 21-10-79 1 ex. langs Knardijk bij Harderplassen, O.Flev. (M. van Lokven, G. Groot Koerkamp).

IJsgors. 6-2-79 1 ex. Noord AA gebied, Zoetermeer (P.A. van Wely); 10-4-79 3 ex. Lauwersmeer (J. Apperloo, N. v.d. Ham); 29-10-79 1 ex. r.Z Hondsbosche Zeewering (N. v.d. Ham); 18-11-79 3 ♂♂ en 6 ♀♀ in winterkleed foer. in weiland langs Biedijk, Oosterland, Wieringen (J.Ch. & J.M. Boshuizen); 19-12-79 1 ex. Noord AA gebied, Zoetermeer (P.A. van Wely); 18-1-80 1 ex. Harlingen (L.M.J. v.d. Bergh); 19-1-80 1 ex. Boschplaat, Terschelling (idem).

Sneeuwgorz. 16-9-79 q pl. 18 strand Terschelling (fam. Stel); 22-9-79 2 q pl. 10 strand Terschelling (idem); 23-9-79 1 ex. Wevelwaalsdijk, Braakman (H. Pieters, L. Bekaert); 20-10-79 5 + 45 ex. Boschplaat, Terschelling (F. Schepers, R. Foppen, J. Knibbeler); 4-11-79 q Hoogweg, West-Zeeuwsch Vl. (E. Martijn, F. de Bakker); 1 ex. Millingerwaard, gem. Renkum (R.J. Wurster); 1-12-79 8 ex. nabij Paulinaschor, gem. Terneuzen (E. Martijn); 9-12-79 31 ex. parkeerplaats Noord-

duinen, Katwijk (C.J. Schoonenberg); 15-12-79 5 ex. Paulinaschor, gem. Terneuzen (E. Martijn); 22-12-79 40 ± 50 ex. De Putten bij Hondsbosche Zeewering (J.H.B. Stok); 29-12-79 q Paulinaschor, gem. Terneuzen (F. de Bakker, E. Martijn); 6-1-80 ca 60 ex. slik bij Oostvoornse Meer, Oostvoorne (K. & A. in 't Hout); 12-1-80 6 ex. Bolwerksweide, Deventer (N.J.N. afd. Deventer, med. G. Groot Koerkamp); 14/15-2-80 q Nummer Eén, gem. Oostburg (E. Martijn, M. v.d. Brink); 20-2-80 11 ex. foer. op grasland, eiland Marken (J.H. Beijer).

Appelvink. 15-4-79 ex. dood gevonden bij de kerk, Ritthem (J. de Smit, med. A. Joosse); 19-5-79 ♂ in bos bij Biddinghuizen, O.Flev. (T. & J.B.H. Stok); 28-9-79 1 ex. Braakman, West-Zeeuwsch Vl. (E. Martijn).

Frater. 20-10-79 22 ex. Hoofdplaat, gem. Oostburg (E. Martijn); 2 ex. r.N strand, Terschelling (F. Schepers, R. Foppen, J. Knibbeler); 23-10-79 3 ex. Bolwerksweide, Deventer (P. Smit, G. Groot Koerkamp); 4-11-79 25 ex. Hoofdplaatschor, gem. Oostburg (F. de Bakker, E. Martijn); 8-11-79 26 ex. grindgat, Eysden (F. Schepers); 13-11-79 2 ex. Bolwerksweide, Deventer (G. Groot Koerkamp); 17-11-79 200 ex. Paulinaschor, gem. Terneuzen (E. Martijn); 24-11-79 22 ex. Hoofdplaatschor, gem. Oostburg (idem); 210 ex. Nummer Eén, West-Zeeuwsch Vl. (idem); 1-12-79 150 ex. Hoofdplaatschor, gem. Oostburg (idem); 8-12-79 360 ex. aldaar (idem); 28-12-79 120 ex. Paulinaschor, gem. Terneuzen (idem); 29-12-79 310 ex. langs kust tussen Breskens en Paulinaschor (idem); 3-1-80 490 ex. aldaar (idem); 15-1-80 40 ex. Geertruidenberg (L.M.J. v.d. Bergh); 20-1-80 6 ex. gemaal De Blocq van Kuffeler (G. Groot Koerkamp); 3 ± 4 ex. Zuidplas Roermond (F. Schepers, R. Schols, R. Foppen); 22-1-80 30 ex. Bolwerksweide, Deventer (G. Groot Koerkamp); 26-1-80 ca 30 ex. Zuidduinen, Katwijk (C.J. Schoonenberg); 18-2-80 60 ± 70 ex. overvl. haven Goedereede (F. Schepers, T. Jansen P. Verbeek e.a.); 1-3-80 14 ex. grindgat, Ool-Herten (F. Schepers, R. Foppen, R. Schols).

Barmsijs. 12-1-80 2 q q 'flammea' (Grote Barm-sijs) stuwmeer Kerkrade (F. Schepers).

Europese Kanarie. 29-12-79, 6-1 en 12-1-80 2 ex. vv. 1 zingend ex., Laapersveld, Hilversum (S.G. Hovenkamp); 9-2-80 tenm. 4 ex., vv. 2 volop zingend, Laapersveld-Utrechtseweg, Hilversum (S.G. Hovenkamp); 14-1-80 roepend ex. ZO van Schaesberg L. (F. Schepers).

Kruisbek. 27-7-79 ank. ex. overvl. Drouwenerzand, gem. Borger (E.J. Alblas, H. Kloen); 12-8-79 5 ex. PWN-duinen, Heemskerk (W. Heermans); 29-9-79 ± 10 ex. overvl. Meindertsveen bij Borger (afd. Stadskanaal NJN); 7-10-79 ± 15 ex. Eexterhalte, Bosw. Gieten (H. Kloen); 28-10-79 ♂ meerdere ex. bos, gem. Riethoven NB (P.A. van Wely); 29-11-79 6 ex. 'Eese', Steenwijk (D. Woets); 1-12-79 1 ex. Metbroekbos, Vlagtwedde (afd. Stadskanaal NJN); 2-12-79 5 ex. Kolkbos, Diepenveen (afd. Deventer NJN, med. G. Groot Koerkamp); 26-1-80 ± 20 ex., Evertsboos bij Anloo (afd. Stadskanaal NJN); ± 15 ex. Holterberg, Holten (H. Roelofs); 29-1-80 35 ex. boswachterij, Amerongse Berg (N. v.d. Oosterkamp); 2-2-80 10 ex. Prattenburg, Rhenen (idem); 6-2-80 18 ex. Hoge Gin- kel, Amerongen (idem).

Opgaven bestemd voor deze rubriek dienen zo spoedig mogelijk na waarneming opgezonden te worden aan J. Taapken, Utrechtseweg 43, 1213 TL Hilversum. Ongewone waarnemingen zo nauwkeurig mogelijk beschrijven, **geen telefonische opgaven** en uw berichten s.v.p. voldoen- de frankeren.

Natuurbeschermers willen Zuiderzeespoorlijn opschuiven

Het tracé van de Zuiderzeespoorlijn in de Flevo-polders moet ruim één kilometer worden opgeschoven, zodat het parallel komt te lopen met Rijksweg 6. Spoor-, weg- en waterverbinding en hoogspanningslijn kunnen dan worden gebundeld en het natuurgebied de Oostvaardersplassen behoeft niet door de spoorlijn te worden doorsneden. Om dit te bereiken zijn de Stichting Natuur en Milieu en de Vogelbescherming bij de Kroon in beroep gegaan tegen de beslissing van de minister van Verkeer en Waterstaat, die het bestemmingsplan met een spoorwegtracé door het natuurgebied heeft goedgekeurd. Een dergelijk beroep wordt mogelijk geacht op grond van de Wet Ruimtelijke Ordening.

De organisaties vragen niet alleen om vernietiging van het goedkeuringsbesluit, maar ook om vastlegging van het opgeschoven tracé in het bestemmingsplan. De aanleg van de spoorlijn behoeft dan niet te worden vertraagd. Het belang van de opschuiving is komen vast te staan na voortgezette studies van het Oostvaardersplassengebied.

Hier ontwikkelt zich een natuurmilieu dat in heel Noordwest-Europa zijn weerga niet heeft. Deze ontwikkeling blijkt echter afhankelijk te zijn van een veel groter gebied dan de plassen en de rietlanden daar direct omheen. Als de natuur tot het huidige plassengebied wordt teruggedrongen zal het systeem belangrijk aan waarde inboeten. Bij de vaststelling van het spoorwegtracé was dit alles nog niet bekend.

De conclusies van het onderzoek zijn zo duidelijk dat de natuurbeschermers alle reden zien er alsnog rekening mee te houden. Dit behoeft geen vertraging te betekenen voor de aanleg van de spoorlijn, die ook de milieu-organisaties van groot belang vinden.

Voedselzoeken van Slobeend

Midden in de plas bij de blauwe reigerkolonie in het recreatiegebied 'Het Weegje', gem. Waddinxveen werd op 24 maart 1980 het gedrag van zwemmende Slobeenden geobserveerd. De vogels maakten in kringen draaiende bewegingen in het water, zowel de mannetjes als de wijfjes. De kringen werden zó kort gezwommen dat het wateroppervlak danig in beroering kwam. Ze zwommen paarsgewijs met onderlinge tussenruimten. De grote lepelvormige snavel bleef voortdurend in het water en zo ging dat onophoudelijk door. Was er een grote concentratie kreeftjes in het water aanwezig?

Aquariumhouders weten (als zij levend voer uit een vijver vangen), dat als men met een draaiende beweging het schepnet hanteert, ook de onderste waterlagen naar boven komen, hetgeen het vangen van waterdieren vergemakkelijkt en bespoedigt. Zouden de Slobeend dit 'foefje' ook gebruiken om voedsel naar boven te krijgen?

■ J.H. Kahlé, Gentiaanstraat 3, 2802 ZW Gouda.